

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrlové, Ph.D., a soudců Mgr. Jany Volkové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **D. U D. S. z. s., IČO X**
sídlem P. 181, X P.
zastoupený advokátem Mgr. Alešem Sázavským
sídlem Nad Splavem 1045, Náměšť nad Oslavou

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2018, č. j. MPSV-2018/132457-220/1,
ve věci přestupku,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 8. 2018, č. j. MPSV-2018/132457-220/1, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **15 342 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Aleše Sázavského, advokáta se sídlem Nad Splavem 1045, Náměšť nad Oslavou.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci dne 17. 9. 2018 se žalobce domáhal, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2018, č. j. MPSV-2018/132457-220/1 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 22. 5. 2015, č. j. KUOK 50545/2018, a toto rozhodnutí potvrdil. Správní orgán I. stupně rozhodl, že žalobce „*poskytováním ubytování a zajišťováním dalších činností (ve formě přímého zajišťování Mgr. M. S. – předsedkyní organizace, nebo umožněním poskytování dalšími fyzickými osobami) v nemovitosti na adrese P. 175, X P., vykonával činnosti, které svou povahou naplňují znaky sociální služby definované v ustanovení § 49 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (domov pro seniory), minimálně v období od října 2017 do ledna 2018 tak poskytoval jako právnická osoba sociální službu bez oprávnění k jejímu poskytování podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách, a tím se dopustil jako právnická osoba přestupku podle ustanovení § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách*“. Za to mu správní orgán I. stupně podle § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), a podle § 107 odst. 5 písm. f) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“) uložil pokutu ve výši 350 000 Kč a povinnost k náhradě nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

B. Žaloba

2. Žalobce navrhoval, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí. Konkrétně namítal, že:
 - a) správní orgán I. stupně rozhodl na základě výsledků kontroly, která nebyla řádně zahájena. Správní orgán I. stupně předložil dne 16. 10. 2017 pověření k provedení kontroly Ing. J. S., který není členem ani zaměstnancem žalobce, nekoná pro žalobce žádnou práci a ani nevyužívá jeho služby; Ing. S. je toliko pronajímatelem pozemku parc. č. st. X v k. ú. P. Kontrola tak nebyla řádně zahájena a kontrolní zjištění správního orgánu I. stupně nebylo způsobilé vyvolat jakékoli právní účinky;
 - b) vstupem do obydlí pod záminkou kontroly bez souhlasu osob, které mají byty pronajaty, došlo k porušení ústavního práva na nedotknutelnost obydlí podle čl. 12 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a proto tímto způsobem získané důkazy lze považovat za nezákonné důkazy. Správní orgán I. stupně měl při provádění kontroly ověřit charakter kontrolované nemovitosti. Následně měl požádat vlastníka pozemku, aby mu předložil smlouvy upravující užívací práva k pozemku, a „*pomocí řetězení práv se měl dopracovat k závěru, zda do budovy může vstoupit i bez souhlasu osob, které zde mají obydlí*“. Správní orgán I. stupně nedisponoval příkazem k domovní prohlídce, měl tedy respektovat právo na domovní svobodu podnájemců;
 - c) dokazování nebylo dostatečné a probíhalo v rozporu se zákonem. Podle žalobce správní orgány porušily zásadu dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, jelikož odmítly provést navržené důkazní prostředky, které by prokazovaly manipulaci s důkazy a prokázaly by nesprávnost učiněných závěrů.Žalobce brojil proti tomu, že správní orgán I. stupně provedl výsledky podnájemců bez znalosti jejich zdravotního stavu, nepostupoval se souhlasem podnájemců či jejich opatrovníků a zneužil úřední autoritu. Nezákonně získané důkazy provedl s cílem

poškodit žalobce a tyto důkazy úmyslně pozměnil tak, aby v rozporu se skutečností odůvodnily hypotézu kontrolního orgánu.

Žalobce následně popsal konkrétní vady dokazování v průběhu správního řízení. Namítal, že navrhoval provedení výsledku J. V. a MUDr. A. A. ohledně výpovědi osoby s omezenou svéprávností, pana M. D., ze které správní orgány v rozhodnutích vycházely. Správní orgány však tento výsledek neprovedly. Žalobci dále nebylo zřejmé, jak mohl správní orgán I. stupně vyslechnout M. F., která dle vyjádření rodiny nemluví a nekomunikuje. Žalobce dále upozornil na to, že správní orgán I. stupně nezaznamenal do kontrolního protokolu stížnost M. S., která si v průběhu kontroly stěžovala na narušení svého soukromí. Žalobce zdůraznil, že k objasnění věci a vyvrácení závěrů správního orgánu I. stupně navrhl v odvolání provedení důkazů, žalovaný však ani jeden z těchto důkazů neprovedl. Konkrétně se jednalo o výsledek rodinných příslušníků podnájemců, osob, které se mohly vyjádřit ke zdravotnímu stavu podnájemců, asistentů sociální péče a vlastních podnájemců.

Žalobce měl za to, že správní orgány na základě provedení dokazování neprokázaly, jaké osoby služby sociální péče poskytovaly a jaký byl vztah těchto osob k žalobci;

d) závěr správního orgánu I. stupně o vlastnictví zdravotních pomůcek je nesprávný. Žalobce uvedl, že z rozhodnutí správních orgánů nejsou zřejmé skutečnosti, na jejichž základě správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že věci a pomůcky, nacházející se v kontrolované nemovitosti, jsou ve vlastnictví žalobce. Žalobce sdělil, že předmětem podnájemních smluv byl pouze objekt vhodný k bydlení, nikoli jakékoli vybavení, a není mu známo, kdo je vlastníkem předmětných pomůcek;

e) ze stanov žalobce ani z inzerátů, na které správní orgány odkazovaly, nevyplývá, že je žalobce poskytovatelem služeb sociální péče podle § 49 odst. 2 zákona o sociální péči. Žalobce se ohradil i proti závěru správních orgánů, že vlastní jeho název evokuje poskytování sociálních služeb. Podle žalobce žalovaný nesprávně hodnotil důkazy, o které opíral tyto závěry;

f) žalobce žádal, aby krajský soud osvědčil legitimitu uzavřených nájemních smluv.

C. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 4. 12. 2018 navrhl zamítnutí žaloby. K námitce, že kontrola nebyla zahájena v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (dále jen „kontrolní řád“), sdělil, že pověření ke kontrole předal kontrolní orgán Ing. S., kterého považoval za osobu povinnou. Ing. S. měl správnímu orgánu I. stupně sdělit, že není osobou povinnou, což neučinil. Místo toho poskytl v rámci kontroly součinnost a dostavil se i k ústnímu jednání, aniž by namítal, že nemá s kontrolovanou osobou nic společného. Kontrolní orgán splnil povinnost dle § 5 odst. 3 kontrolního řádu i vůči předsedkyni žalobce, Mgr. S., která následně přišla na místo kontroly. Nenamítala, že mezi Ing. S. a kontrolovanou osobou neexistuje kromě nájemního vztahu žádné propojení. Žalovaný upozornil na to, že žalobce nezákonné zahájení kontroly nenamítal ani v námitkách proti kontrolním zjištěním, tuto námitku vyslovil poprvé až ve správním řízení. Dle žalovaného z uvedeného vyplývá, že kontrolní orgán zahájil kontrolu v souladu se zákonem.

4. V souvislosti s námitkou o porušení Listiny základních práv a svobod žalovaný uvedl, že kontrolní orgán využil zákonné možnosti vstupu do obydlí v rámci kontroly dle čl. 4 LZPS a § 7 kontrolního řádu, jelikož kontrolní zjištění nebylo možné zajistit jiným způsobem. Kontrolní orgán provedl rozhovor pouze s osobami, které byly ochotné ho poskytnout, fotodokumentace objektu byla pořízena ve snaze minimalizovat zásah do soukromí. Nedošlo k nepřiměřenému vpádu ani nuceným výsledkům, rozhovory nebyly prováděny v nevhodném okamžiku péče o osobní hygienu. Žalovaný poukázal na to, že osoby v podnájemním vztahu jsou ubytovány v podmínkách, které nenaplnují specifiky „*soukromého azylu, místa nejintimnějšího, zákonem chráněného obydlí*“, jelikož obyvatelé nedisponují klíči od obydlí, místnosti, které obývají s cizími lidmi, nejsou uzamykatelné, apod. K porušení práva na nedotknutelnost obydlí tak dochází v nemovitosti žalobce zcela běžně, jelikož vstup třetích osob do podnájemních prostor je zcela mimo svolení podnájemců.
5. Žalovaný měl na základě provedené kontroly za prokázané, že žalobce poskytuje v rozporu s § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách pobytovou sociální službu „*domov pro seniory*“ bez oprávnění k jejímu poskytování. Neregistrované sociální služby často nedostatečně chrání práva uživatelů či je přímo porušují, péče je zpravidla poskytována personálem bez potřebné kvalifikace, úhrady za poskytnutou péči zpravidla nerespektují limity vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách, včetně povinného zůstatku ve výši 15 % příjmu. Žalovaný se neztotožnil s tvrzením žalobce, že mezi ním a podnájemci existuje pouze podnájemní vztah a pomoc je osobám poskytována prostřednictvím asistentů sociální péče. Osobní asistence je terénní službou, která je poskytována v domácím prostředí, nikoli v ubytovacím zařízení žalobce. Charakter ubytování dotčených osob nenaplnoval znaky podnájemního vztahu, jednalo se o sestěhování osob závislých na pomoci jiné fyzické osoby na jedno místo. Doplnil, že osobní asistence má probíhat mezi osobou závislou a asistentem na základě vzájemné dohody. V nyní řešené věci ale správní orgány zjistily, že v domově fungoval směnný režim, byla zavedena pravidla a omezení a jednotliví asistenti poskytovali péči plošně v žalobcem nastaveném či koordinovaném režimu. Úhrada za služby se zcela vymykala kontrole jednotlivých osob, v polovině případů byla dokonce koncentrována a realizována přes jediný společný bankovní účet. Žalovaný poukázal na to, že předsedkyně žalobce disponuje detailními informacemi o všech osobách, ačkoli je vedena jako asistent pouze dvou z nich. Žalovaný měl z uvedených skutečností za to, že byla naplněna skutková podstata přestupku dle § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách.
6. K namítanému provedení výsledků bez znalosti zdravotního stavu podnájemců a vadám dokazování žalovaný uvedl, že správní orgány nejsou odborně způsobilé ke zjišťování či posuzování zdravotního stavu, přesto je kontrolní orgán povinen co nejpřesněji zjistit a doložit skutečný stav věci. Kontrolní pracovníci provedli pohovor pouze s těmi osobami, které s nimi byly ochotny hovořit. Takto zjištěné informace zároveň nebyly jediným podkladem pro učiněný závěr. Žalovaný byl přesvědčen o tom, že i osoba omezená ve svéprávnosti může sdělit informace o tom, co se v jejím okolí děje a jak je s ní samotnou nakládáno. Takovou informaci pak lze při posuzování použít, ovšem s přihlédnutím ke všem dalším okolnostem a zjištěním. Kontrolní orgán s důkazy nemanipuloval, a pokud měl žalobce za to, že některý z kontrolních pracovníků měl k předmětu kontroly vztah, mohl namítat podjatost této osoby. Stav věci kontrolní orgán zjistil v rozsahu nezbytném

pro dosažení účelu kontroly, žalobcem navrhované důkazy byly proto nadbytečné. Žalovaný poukázal na to, že žalobce nejprve v žalobě vytýkal kontrolnímu orgánu necitelný zásah do práv třetích osob provedením pohovorů s několika ubytovanými osobami, následně však navrhl provedení výpovědi všech 13 podnájemců včetně jejich rodinných příslušníků. Výslech těchto svědků by byl nadbytečný a s ohledem na povahu a dosažení účelu kontroly zcela nepřiměřený.

7. Vlastnictví vybavení v místě kontroly vyplynulo z pohovorů s ubytovanými osobami, podle kterých „*vybavení patří domovu*“ a které si „*dovezly jen osobní věci*“. Zjišťování skutečných vlastnických vztahů k uvedeným věcem by s ohledem na další zjištění šlo nad rámec a smysl kontroly a bylo by v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení. Pro rozhodnutí věci je důležitá skutečnost, že prostory byly zdravotními pomůckami vybaveny i bez vůle a přičinění ubytovaných osob.
8. Žalovaný se dále vyjádřil k námitce, že z názvu, stanov, či z uveřejněného inzerátu nelze vyvozovat, že by se jednalo o poskytování sociální služby „*domov pro seniory*“. Tyto podklady nebyly stěžejními důkazy, ale pouze podněty, které vedly k rozhodnutí o provedení kontroly. Jelikož žalobce nedisponoval registrací k poskytování sociálních služeb a nepodléhal kontrole v tomto směru, zahájil kontrolní orgán kontrolu na základě podkladů získaných z veřejných zdrojů. Veřejná prezentace žalobce nasvědčovala tomu, že by sociální služby mohl bez registrace poskytovat. Závěr kontroly byl však učiněn na základě všech v rámci kontroly zjištěných skutečností a obstaraných podkladů, nikoli pouze na základě podnětů ke kontrole.

D. Replika žalobce

9. Žalobce ve své replice uvedl, že J. S. otevřel kontrolovanou nemovitost kontrolujícím osobám, protože mu vyhrožovaly policií. Na předané pověření ke kontrole nijak nereagoval, netýkalo se ho. Pokud poskytoval součinnost, bylo to jen pod pohrůžkou, že na něj bude zavolána policie. To, že nemá s žalobcem nic společného, J. S. namítal. Dle žalobce nebyl dán důvod ke vstupu do obydlí podnájemců, správní orgán I. stupně mohl potřeбенé informace zjistit prostřednictvím vysvětlení osob, dotazu u vlastníka nemovitosti či žalobce. Správní orgán I. stupně nevyčerpal veškerých neinvazivní možností, naopak extrémním a neobhajitelným způsobem zasáhl do práva podnájemců na nedotknutelnost jejich obydlí.
10. Žalobce dále uvedl, že nemá zaměstnance, kteří by mohli vykonávat jakoukoli péči o třetí osoby. Pokud je tedy podnájemník odkázán na péči jiné osoby, tak mu ji poskytuje rodina nebo smluvený asistent sociální péče, kteří však s žalobcem nemají nic společného.
11. Žalobce dále uvedl, že informace získané od některých podnájemců kontrolující osoby upravily, jelikož někteří z vyslechnutých podnájemců nejsou dle jejich rodinných příslušníků schopni verbální komunikace. Žalobce dále sdělil, že věci umístěné v kontrolované nemovitosti mu nepatří. Závěr, že z rozhovorů s podnájemníky vyplynulo, že jde o věci ve vlastnictví žalobce, potvrzuje úmyslné zkreslení průběhu kontroly.
12. Žalobce dodal, trvá na nezákonnosti postupu správního orgánu I. stupně a žalovaného, jelikož žalovaný neprovedl jediný žalobcem navržený důkaz, kterým by byly vyvráceny závěry o spáchání přestupku.

E. Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

13. Z protokolu o kontrole ze dne 8. 1. 2018, č. j. KUOK 3020/2018, krajský soud zjistil, že správní orgán I. stupně provedl dne 16. 10. 2017 kontrolu v nemovitosti na adrese P. 175, P., na jejímž základě dospěl ke kontrolnímu zjištění, že žalobce poskytuje pobytovou sociální službu domova pro seniory bez oprávnění k jejímu poskytování.
14. Správní orgán I. stupně dne 12. 3. 2018 vydal příkaz č. j. KUOK 12079/2017, kterým rozhodl, že se žalobce dopustil přestupku podle § 107 zákona o sociálních službách tím, že poskytoval jako právnická osoba minimálně v období od října 2017 do ledna 2018 v nemovitosti na adrese P. 175, P. sociální službu domova pro seniory bez oprávnění k jejímu poskytování podle § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách. Za tento přestupek uložil žalobci pokutu ve výši 350 000 Kč. Žalobce podal dne 26. 3. 2018 proti příkazu včasný odpor, správní orgán I. stupně proto odpor rozhodnutím ze dne 26. 3. 2018, č. j. KUOK 35702/2018, zrušil a vyslovil, že se v řízení pokračuje.
15. Dne 22. 5. 2015 rozhodl správní orgán I. stupně tak, jak je uvedeno v bodě 1 tohoto rozsudku. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně brojil žalobce odvoláním, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

F. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“], přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. rozhodl bez nařízení jednání.
17. Krajský soud o jednotlivých žalobních námitkách uvažil takto:
ad a) Nezákoně zahájení kontroly
18. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou žalobce, že správní orgán I. stupně zahájil nezákoně kontrolu v nemovitosti na adrese P. 175.
19. Podle § 2 kontrolního řádu *kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů.*
20. Podle § 5 odst. 1 kontrolního řádu kontrolní orgán *zahajuje kontrolu z moci úřední.* Podle odstavce 2 téhož ustanovení je kontrola zahájena prvním kontrolním úkonem, jímž je
21. *a) předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo jiné osobě, která kontrolované osobě dodává nebo dodala zboží nebo ho od ní odebrala či odebírá, koná nebo konala pro ni práce, anebo jí poskytuje nebo poskytovala služby nebo její služby využívala či využívá, případně se na této činnosti podílí nebo podílela (dále jen „povinná osoba“), jež je přítomna na místě kontroly,*
22. *b) doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě; součástí oznámení musí být pověření ke kontrole, anebo seznam kontrolujících, nebo*
23. *c) první z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly, pokud je provedení takových kontrolních úkonů k výkonu kontroly třeba.*

24. Podle § 5 odst. 3 kontrolního řádu *je-li kontrola zahájena podle odstavce 2 písm. a) nebo c) bez přítomnosti kontrolované osoby, informuje kontrolující kontrolovanou osobu o zahájení kontroly dodatečně.*
25. V nyní posuzované věci správní orgán I. stupně z inzerátu žalobce, dostupného na webové stránce www.litovel.eu a stanov žalobce pojal podezření, že žalobce poskytuje sociální služby bez registrace. Podněty, na jejichž základě k tomuto podezření dospěl, řádně popsal v protokolu o kontrole ze dne 8. 1. 2017. Následně se proto kontrolující osoby správního orgánu I. stupně dostavily k nemovitosti na adrese P. 175, P. Z protokolu o kontrole vyplývá, že v kontrolované nemovitosti se nacházel syn předsedkyně žalobce, který správnímu orgánu I. stupně sdělil, že se někdo „ze spolku dostaví“. Následně se dostavil Ing. J. S., kterého kontrolující osoby poučily podle § 5 a § 7 kontrolního řádu a předaly mu pověření ke kontrole. Ing. S. kontrolující osoby vpustil do kontrolované nemovitosti, v průběhu kontroly svůj vztah k žalobci nepopíral, účastnil se ústního jednání během provedené kontroly a vypovídal o nemovitosti, ve které žalobce ubytoval na základě podnájemní smlouvy podnájemce. Z uvedeného je zřejmé, že kontrolující osoby z jednání Ing. S. nemohly naznat, že se jedná o osobu, která se dle tvrzení žalobce nijak nepodílela na jeho činnosti ve smyslu § 5 odst. 2 písm. a) kontrolního řádu. Spojení Ing. S. s žalobcem mohly kontrolní osoby usuzovat i z toho, že je Ing. S. vlastníkem kontrolované nemovitosti. Z protokolu o kontrole dále vyplývá, že se dne 16. 10. 2017 do kontrolované nemovitosti následně dostavila Mgr. S., předsedkyně žalobce, která proti postupu kontrolujících osob nijak nebrojila a s kontrolujícími osobami spolupracovala. Z uvedených skutečností má krajský soud za to, že nelze shledat, že by žalobce nebyl o zahájení kontroly informován, což vyplývá i z toho, že během kontroly aktivně uplatňoval svá práva. Krajský soud uzavřel, že kontrola byla zahájena řádně.
26. Námitka a) není důvodná.
- ad b) Nezákonný vstup do obydlí
27. Podle § 7 kontrolního řádu *kontrolující je v souvislosti s výkonem kontroly oprávněn vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor s výjimkou obydlí, jež vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné k výkonu kontroly. Do obydlí je kontrolující oprávněn vstoupit jen tehdy, je-li obydlí užívané k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti nebo v případě, kdy se mají prostřednictvím kontroly odstranit pochybnosti o tom, zda je obydlí užívané k těmto účelům a nelze-li dosáhnout splnění účelu kontroly jinak. Vlastníci nebo uživatelé těchto prostor jsou povinni kontrolujícímu vstup umožnit.*
28. Právo vstupu je jedním ze stěžejních práv kontrolujících, a to především v případě tzv. kontrol na místě, což je převážná většina kontrol spadajících do působnosti kontrolního řádu. „Do obydlí sloužícího k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti může kontrolující vstoupit pouze, je-li to nezbytné ke splnění účelu kontroly a nelze-li tohoto účelu dosáhnout jinak. Totéž se týká případů, kdy je právě prostřednictvím kontroly zjišťováno, zda obydlí slouží k uvedeným účelům. Tuto úpravu umožňuje čl. 12 odst. 3 in fine Listiny základních práv a svobod, neboť výkon kontroly lze považovat za plnění jednoho z úkolů veřejné správy, přičemž z dikce předmětného ustanovení vyplývá též požadavek nezbytnosti takového zásahu. Avšak i zde platí, že kontrolující nemůže do takového obydlí vstoupit násilně, nýbrž je třeba součinnosti vlastníka či uživatele obydlí.“ (Dvorská, O. Kontrolní řád.

Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017). V nyní posuzované věci by správní orgán I. stupně bez kontroly v nemovitosti na adrese P. 165 nemohl zjistit skutečný stav věci a na jeho základě dospět k závěru, zda žalobce poskytuje či nikoli sociální službu bez registrace. Podle § 82b zákona o sociálních službách *registrující orgán je oprávněn provádět kontrolu i u fyzických a právnických osob, kterým nebylo vydáno rozhodnutí o registraci, nasvědčující-li skutečnosti tomu, že u těchto osob jsou poskytovány sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování*. Dle krajského soudu aby správní orgán I. stupně naplnil citovaný účel kontroly, tedy zjistil, zda žalobce neposkytuje sociální službu domova pro seniory bez registrace, musel vstoupit do pokojů podnájemců, zjistit skladbu pokojů, způsob ubytování a poskytování péče. Tyto skutečnosti by jiným způsobem než bezprostředním vstupem do nemovitosti a pokojů zjistit nemohl. Z protokolu o kontrole se nepodává, že by podnájemci proti vstupu do pokojů brojili. Kontrolující osoby nevnikly do nemovitosti násilím, ale byly vpuštěny do vnitřního prostoru nemovitosti jejím vlastníkem. Právní řád chrání obydlí osob, ale v konkrétních případech správním orgánům umožňuje do obydlí vstoupit. Na základě zákonného oprávnění dle § 82b zákona o sociálních službách správní orgány vstoupily do obydlí i v nyní posuzované věci. Kontrolující osoby řádně popsaly podněty vedoucí ke kontrole, umožnily žalobci výkon práv, nevstoupily do nemovitosti násilím. Dle krajského soudu nelze shledat nezákonný vstup do nemovitosti P. 175 a rozpor s právy podnájemců.

29. Žalobce v žalobě namítal, že správní orgán I. stupně do protokolu neuvedl, že p. S. se vstupem do pokoje nesouhlasila. Krajský soud má za to, že tuto skutečnost měl žalobce namítat v námitkách proti kontrolnímu zjištění, což neučinil. Nadto z protokolu o kontrole vyplývá, že p. S. neodmítala s kontrolujícími osobami hovořit, odpovídala na jejich dotazy a sdělila jim skutečnosti týkající se péče o ni. Z tohoto jednání nesouhlas se vstupem do pokoje nevyplývá.
30. Z uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že námitka b) není důvodná.
ad c) Nedostatečné a nezákonné dokazování, neprovedení důkazů
31. Podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění*. Krajský soud má po prostudování správního spisu za to, že skutkový stav nebyl spolehlivě zjištěn a že závěry správních orgánů oporu ve spisu nemají. Krajský soud zjistil, že správní orgány vycházely ze skutečností uvedených v protokolu o kontrole a o nich následně učinily úvahu a argumentovaly jimi ve svých rozhodnutích. Po prostudování protokolu o kontrole však krajský soud zjistil, že mnohé úvahy správních orgánů oporu v protokolu o kontrole nemají a správní orgány nijak nevysvětlily žalobcem namítané rozpory. Byly tedy naplněny podmínky dle citovaného § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
32. Krajský soud ze správního spisu zjistil, že žalobce, aby prokázal nesprávnost závěrů správního orgánu I. stupně, v odvolání navrhoval, aby žalovaný k důkazu provedl výslech svědků. Tyto svědky žalobce na čtyřech stranách odvolání řádně identifikoval jménem a adresou jejich pobytu a současně popsal, k prokázání jakých skutečností měly výslechy sloužit a jaká tvrzení správního orgánu I. stupně měly zpochybnit. Žalovaný na straně 9 napadeného rozhodnutí žalobci k návrhu na výslech svědků sdělil: „*odvolací správní orgán konstatuje, že dle předložené spisové dokumentace nedošlo ze strany krajského úřadu k porušení*

základních zásad materiální pravdy ve smyslu § 2 a 3 správního řádu, neboť rozhodnutí krajského úřadu vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci v D. U D. S. Zásada rychlosti a hospodárnosti stanovená v § 6 správního řádu by byla narušena právě vyslycháním všech odvolatelem navržených dotčených svědků. V posuzované věci zjištění skutkového stavu a úvahu o něm učinil nejprve správní orgán I. stupně, žalovaný se s ní v napadeném rozhodnutí ztotožnil a i přes námitky žalobce v odvolání se s předestřenými rozpory dostatečně nevypořádal a návrhy na doplnění dokazování odmítl s tím, že byl stav věci spolehlivě zjištěn. Tak tomu dle krajského soudu není. K tomuto závěru dospěl krajský soud na základě níže uvedených konkrétních skutečností.

33. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí vyslovil, že má za prokázané, že pomoc není poskytována výhradně osobami, s nimiž mají podnájemci smlouvu „(viz výpovědi D., S., F., S., V., B., K.)“. Tato skutečnost dle krajského soudu nemá oporu ve spisu. Správní orgán I. stupně vycházel z výpovědi M. D. Ten sdělil, že o něj pečují více asistentů. Mgr. S. při ústním jednání, o němž byl pořízen protokol č. j. KUOK 112124/2017, správnímu orgánu I. stupně následně vysvětlila, a vyplynulo to i z výpovědi asistentů, že o M. D. pečují dva stálí asistenti. Mgr. S. dále upozornila na to, že o O. S. pečují rodinní příslušníci. Toto tvrzení bylo v rozporu s výpovědí O. S., který uvedl, že se o něj stará více pečovatelek na směny. Tyto rozpory správní orgány neosvětlily, ačkoli žalobce k vyjasnění této otázky navrhoval jak v řízení před správním orgánem I. stupně, tak v odvolacím řízení výsledků svědků. Správní orgán I. stupně ohledně střídání a zastupování asistentů vycházel z výpovědi M. S., podle které „2 pracovníci jsou v D. přes den“. Toto tvrzení zpochybnila Mgr. S., navíc při vlastní kontrole dne 16. 10. 2017 se v kontrolované nemovitosti nacházeli 3 asistenti a jeden dobrovolník, tedy čtyři „pracovníci“.
34. Správní orgán I. stupně vzal dále za prokázané, že asistenti společně podnájemcům připravovali jídlo. Tento závěr taktéž nemá oporu ve spisu a z protokolu o kontrole bez pochybností nevyplývá. Asistentka M. D. p. V. sice uvedla, že „strava se vaří společně“, toto tvrzení ale doplnila tak, že „více asistentů vaří společně pro své klienty“. P. K., asistentka p. D., D. a p. R. sdělila, že „vaří společně s ostatními klienty nebo uvaří doma a jídlo sem přiveze“.
35. Správní orgán I. stupně činil závěry z toho, že minimálně polovině podnájemců byl příspěvek na péči zasílán na stejný účet. Správní orgán I. stupně vyslovil, že vlastník účtu není znám, není však dle jeho názoru podstatné, zda koordinace výplaty byla zajišťována žalobcem či jinou osobou. Krajský soud s tímto závěrem nesouhlasí. Pokud zasílání příspěvku na jeden účet bylo jednou ze zásadních skutečností, na základě kterých měl správní orgán I. stupně za to, že žalobce poskytoval službu sociální péče, bylo jeho povinností vyjasnit, kdo je vlastníkem účtu a jakým způsobem dochází k distribuci příspěvku. K tíži žalobce by totiž nebylo možné zohlednit, že si asistenti domluvili vlastní způsob zasílání příspěvku. Správní orgán se na vlastníka účtu nezeptal ani svědků, kteří mohli tuto skutečnost osvětlit.
36. Krajský soud má za to, že z výpovědí podnájemců a asistentů, jak jsou uvedeny v protokolu, nelze bez dalšího učinit závěr o tom, že žalobce poskytoval sociální službu. Závěry správních orgánů nemají oporu ve spisu, skutkový stav tak nebyl zjištěn řádně. Pokud žalobce k popření závěrů správního orgánu I. stupně a vyjasnění předestřených nejasností navrhl provedení důkazů, měl žalovaný tyto důkazy provést nebo

prezkoumatelným způsobem vysvětlit, proč tak neučinil. Pouhý odkaz na spolehlivě zjištěný stav věci a zásadu rychlosti a hospodárnosti řízení, není s ohledem na shora popsané nejasnosti případný.

37. Krajský soud proto dospěl k závěru, že je námitka c) důvodná.

ad d) Vlastnictví zdravotních pomůcek

38. K této námitce krajský soud sděluje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl, že by zdravotní pomůcky měl vlastnit žalobce. Na straně 8 napadeného rozhodnutí sdělil, že „*vzhledem k tomu, že odvolací správní orgán má dostatek důkazů k prokázání přestupku v D. U D. S. ve smyslu ustanovení § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách, že dodatečné prokazování vlastníka či vlastníků movitých věcí a určení vlastníka vybavení pokojů pro posouzení, zda D. U D. S. poskytuje sociální služby bez oprávnění, podstatná*“. Žalovaný tak činil závěry a vycházel z odlišných důkazů, aniž by vlastnictví zdravotních pomůcek připisoval žalobci a přičítal tuto skutečnost k tíži žalobce.

39. Námitka d) tak není důvodná.

ad e) Skutečnosti vyplývající ze stanov, inzerátu a názvu žalobce

40. Krajský soud se ztotožňuje s úvahou žalovaného ve vyjádření k žalobě, že informace uvedené ve stanovách žalobce a inzerátech specifikovaných v protokolu o kontrole byly podnětem, na jehož základě vznikly správnímu orgánu I. stupně pochybnosti o tom, zda a jakým způsobem poskytuje žalobce služby a zda se nejedná o poskytování sociálních služeb bez registrace. Na rozdíl od žalovaného má však krajský soud za to, že správní orgán I. stupně na str. 10 svého rozhodnutí ze stanov a textu „*na webových stránkách jiných subjektů*“ vyvozoval i závěry o tom, že žalobce poskytuje sociální službu domova pro seniory; o pouhý podnět k pochybnostem se tak nejednalo. Krajský soud zjistil, že správní orgán I. stupně zmiňované „*webové stránky jiných subjektů*“ nijak nekonkretizoval, lze se tedy jen domnívat, že měl na mysli webové stránky specifikované v protokolu o kontrole, na které správní orgán I. stupně odkázal při popisu, co bylo podnětem k provedení kontroly u žalobce. Správní orgán I. stupně dále zcela neurčitě odkázal ve třetím odstavci na str. 10 svého rozhodnutí na „*dostupné informace o úkonech a službách poskytovaných kontrolovanou osobou*“, aniž by uvedl, zda se jednalo o stanovy či další dokumenty. Krajský soud zdůrazňuje, že se v posuzované věci jedná o řízení o přestupku, tedy o správní trestání, u kterého je na správné zjištění skutkové stavu kladen důraz. Pokud měly konkrétní zdroje informací sloužit k tomu, aby podložily závěry správních orgánů o porušení zákona o sociálních službách a o spáchání přestupku, měl je správní orgán I. stupně konkretizovat. To však na str. 2 svého rozhodnutí učinil pouze u informací, které sloužily jako podnět k zahájení kontroly.
41. Žalovaný tuto neurčitost v napadeném rozhodnutí nezhojil a na str. 3 uvedl, že „*již způsob prezentace D. U D. S. u veřejnosti vzbuzuje dojem, že se jedná o pobytovou sociální službu*“. Z jaké formy prezentace však žalovaný vycházel, již neosvětlil, v další části odůvodnění se sice zabýval stanovami žalobce, o nichž však učinil samostatnou úvahu.
42. Z uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že úvahy žalobce nejsou podloženy dostatečnými důkazy. Vycházely-li správní orgány z konkrétních důkazů, měly povinnost

je v rozhodnutí konkretizovat. Označení „způsob prezentace“, „webové stránky jiných subjektů“ shledal krajský soud nedostatečným.

43. Námitka e) je důvodná.

ad f) Osvědčení legitimacy uzavřených nájemních smluv

44. Krajský soud uvádí, že podle § 4 odst. 1 s. ř. s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o

a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen "správní orgán"),

b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu,

c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,

d) kompetenčních žalobách.

45. Podle § 4 odst. 2 s. ř. s. *ve správním soudnictví dále soudy rozhodují a) ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, b) ve věcech politických stran a politických hnutí, c) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.*

46. Z uvedeného vyplývá, že soudy rozhodující ve správním soudnictví nejsou příslušné k osvědčení legitimacy nájemních smluv. Pokud by tak krajský soud učinil, jednal by nad rámec pravomoci stanovené s. ř. s.

G. Závěr a náhrada nákladů řízení

47. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že v řízení procesně úspěšný žalobce má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce v celkové výši 15 342 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a 2) náklady za zastupování advokátem, stanovené v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. dle vyhlášky 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), jako odměna za zastupování ve výši 9 300 Kč za 3 provedené úkony právní služby (převzetí věci, seps žaloby, replika žalobce ze dne 18. 12. 2018) dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. 3 100 Kč za jeden úkon, a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 900 Kč dle § 13 odst. 3 AT, tj. 300 Kč za jeden úkon právní služby. Jelikož je zástupce žalobce plátcem DPH, náleží mu zvýšení odměny a hotových výdajů o 21 % z částky 10 200 Kč, tj. 2 142 Kč.

48. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 30. října 2019

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu